

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı

İzmir Girişimcilik Ekosistemi Geliştirme Stratejisi

Beşinci İzmir İktisat Kongresi,
1 Kasım 2013
Ussal Şahbaz

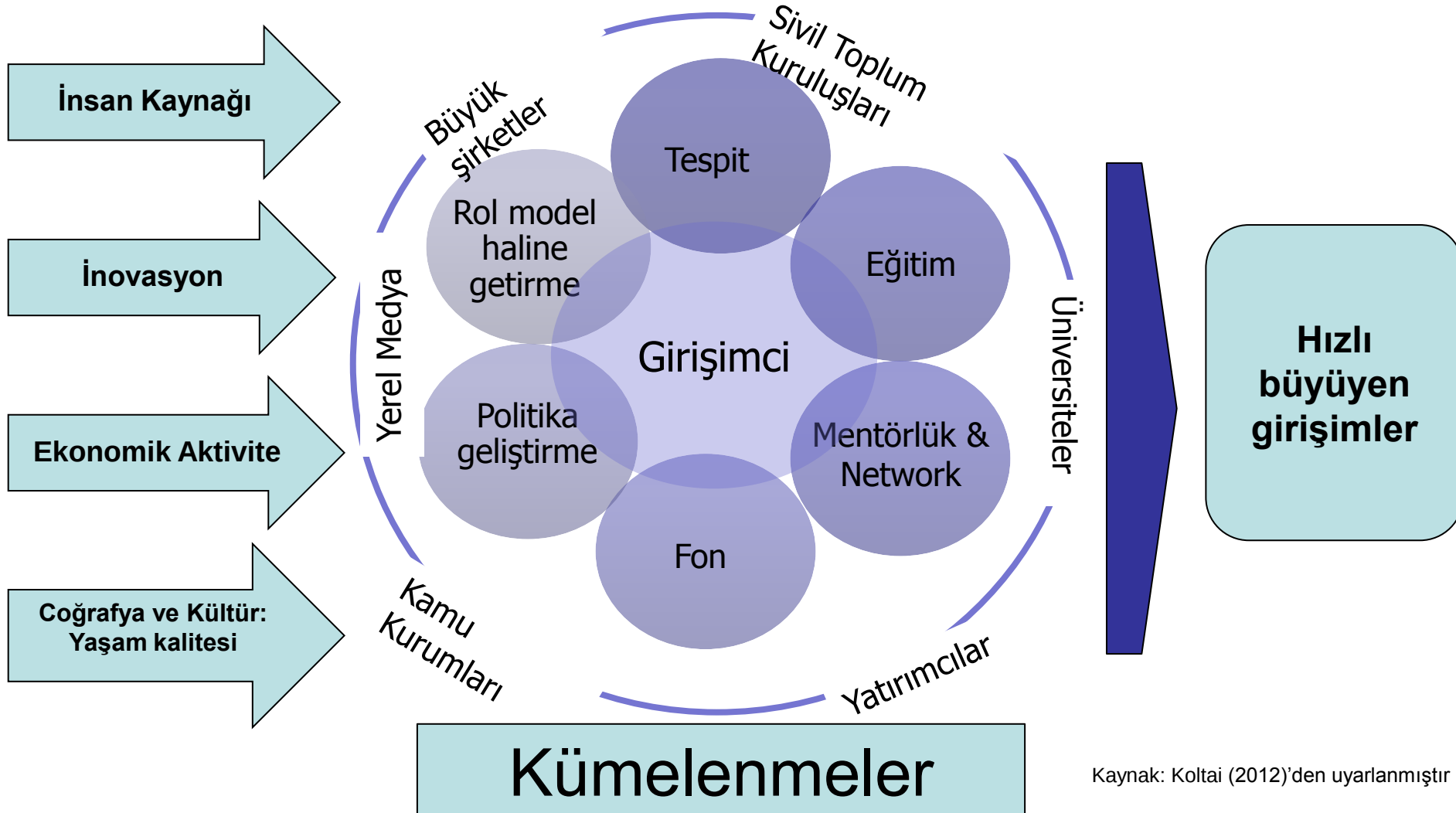
Allworld Türkiye 100'ün Hızlı Büyüyen Şirketleri (31 Ekim 2013)

	Türkiye	İzmir
Büyüme (3 yıllık, medyan)	%170	%178
İstihdam artışı (3 yıllık, medyan)	%83	%88
Girişimcinin yaşı (medyan)	40	33
Erkek girişimci	%96	%89
Başka bir iş kurmayı planlayan girişimci	%53	%66
Çalışanlarının iş kurmasına yardım eden girişimci	%39	%33
Melek yatırım ya da girişim sermayesi yatırımı alan	%7	-
Toplam şirket sayısı	100	9

Girişimciliğin geliştirilmesine nasıl yaklaşıyoruz?

Çerçeve koşullar

Girişimcilik ekosistemi

Çerçeve Koşullar İnsan Kaynağı

	Nüfus	Merkez Nüfusun İl Nüfusuna Oranı		Y.Öğretim Mezun Sayısının Yetişkin Nüfusa Oranı		Doktora Mezunlarının Yetişkin Nüfusa Oranı	
İstanbul	13,624,240	İstanbul	99%	İstanbul	0.90%	İstanbul	0.91%
Ankara	4,890,893	Ankara	97%	Ankara	0.87%	Ankara	0.80%
İzmir	3,965,232	İzmir	91%	Denizli	0.70%	İzmir	0.44%
Bursa	2,652,126	Bursa	89%	Kayseri	0.61%	Kayseri	0.30%
Adana	2,108,805	Gaziantep	89%	İzmir	0.45%	Adana	0.26%
Antalya	2,043,482	Adana	88%	Adana	0.35%	Denizli	0.25%
Gaziantep	1,753,596	Kayseri	87%	Bursa	0.31%	Antalya	0.24%
Kayseri	1,255,349	Antalya	71%	Gaziantep	0.15%	Bursa	0.22%
Denizli	942,278	Denizli	70%	Antalya	0.14%	Gaziantep	0.20%
Tekirdağ	829,873	Tekirdağ	69%	Tekirdağ	0.08%	Tekirdağ	0.16%
						Portland	1.3%
						Seattle	1.4%

Çerçeve Koşullar İnovasyon

SIRALAMA	10,000 Kişi Başına Düşen Patent Başvurusu		10,000 Kişi Başına Düşen Patent Tescil Sayısı		TGB Ar-Ge Alanı(m ²)	
1	Bursa	2.00	İstanbul	0.31	Ankara	149,229
2	Tekirdağ	1.40	Bursa	0.28	İstanbul	64,000
3	İstanbul	1.20	Tekirdağ	0.18	Kayseri	13,500
4	Ankara	0.90	Ankara	0.16	Adana	12,000
5	İzmir	0.60	Kayseri	0.10	Bursa	7,870
6	Kayseri	0.40	İzmir	0.08	Antalya	4,375
7	Antalya	0.30	Denizli	0.05	Denizli	4,343
8	Denizli	0.20	Antalya	0.04	Gaziantep	4,250
9	Gaziantep	0.20	Gaziantep	0.03	İzmir	4,057
10	Adana	0.20	Adana	0.03	Tekirdağ	-
			Portland	1.34		
			Seattle	1.96		

Çerçeve Koşullar

Girişimci Ekonomik Aktivite

SIRA	1-10 çalışanlı Şirket Sayısının Toplam Şirket Sayısına Oranı		Açılan Şirket Sayısının Toplam Şirket Sayısına Oranı		Gerçek Kişi Açılan Şirketlerin Toplam Açılan Şirketlere Oranı		İleri teknoloji Katsayısı (İhracat Bazlı)	
1	Antalya	87.96%	Ankara	13.10%	Denizli	69.83%	Ankara	2.73
2	Gaziantep	87.22%	İstanbul	9.81%	Tekirdağ	69.33%	İstanbul	1.31
3	İzmir	87.03%	Antalya	9.18%	Ankara	58.69%	Tekirdağ	0.48
4	Adana	86.86%	Tekirdağ	8.52%	Adana	51.63%	Bursa	0.24
5	Kayseri	86.74%	Denizli	7.47%	Antalya	51.60%	İzmir	0.24
6	Denizli	86.14%	Gaziantep	6.96%	İstanbul	50.87%	Adana	0.19
7	İstanbul	85.46%	Adana	7.26%	Gaziantep	47.40%	Antalya	0.10
8	Ankara	85.27%	Kayseri	5.52%	Kayseri	46.87%	Gaziantep	0.06
9	Tekirdağ	84.47%	İzmir	5.35%	İzmir	40.26%	Kayseri	0.038
10	Bursa	84.33%	Bursa	5.18%	Bursa	33.94%	Denizli	0.035
							Portland	2.11
							Seattle	2.58

Girişimcilere kamu finansman programlarına erişim

Teknogirişim pay

İl	Başvuru	Destek
Ankara	%9.9	%47.9
İstanbul	%4.4	%22.2
İzmir	%0.08	%4.1

TÜBİTAK 1507 pay

Şehir	Başvuru	Destek
İstanbul	%38.4	%39.3
Ankara	%17.9	%18.2
İzmir	%6.6	%7.8

Milli gelir içinde pay

İl	Pay
İstanbul	%28
İzmir	%8
Ankara	%7

İzmir'de girişimcilik gelişir mi?

■ Avantajlar:

- Ortalamanın üzerinde insan kaynağı
- Tarihi bir ticaret merkezi: geniş bir ekonomik taban ve ticari kültür
- Akdeniz kenti: olarak kaliteli bir yaşam tarzı ve yeniliklere açık kültürel yapı
- Uluslararası havayolu bağlantıları ve liman

■ Dezavantajlar:

- İstanbul gibi birincil bir çekim merkezi olmama
- İnovasyon altyapısında görece düşük performans
- İleri teknoloji sektörlerinde görece zayıflık
- İş ve inovasyonda bireysellik

Silikon Vadisi'nde neler var?

- Dünyanın en iyi araştırma üniversiteleri
- AR-GE'ye verilen yüksek ve sürekli kamu desteği
- Girişim sermayesi, melek yatırımcılık gibi finans yöntemlerinin tarihteki başlangıç noktası
- Kültürel faktörler:
 - Yaratıcı, yenilikçi nüfus yoğunluğu
 - İşbirliği kültürü
 - Başarısızlığa saygı
- İşleyen bir girişimcilik ekosistemi

Silikon Vadisi dışındaki uygun en iyi uygulamaları örnek alabilir miyiz?

■ Portland, Oregon:

Yeniliklere açık, modern değerler

■ San Diego:

Güzel doğa ve iklim

■ Seattle:

Stanford olmadan da girişimcilik gelişebilir mi?

■ Houston:

Büyük liman şehri ve benzer ulusal büyüklük sıralaması

■ Philadelphia:

Aidiyet duygusu

Ekosistemi harekete geçirmek için

Küçük Sayılar Kuralı: Seattle örneği

■ Bill Gates

■ Jeff Bezos

■ Howard Schultz

Bölgesel girişimcilik stratejisi için temel yaklaşımlar

■ Ekosistem yaklaşımı:

- Girişimcilik yereldir. Yerelde geliştirilir
- Bütüncül olunmalı. Ama bazı alanlara daha çok odaklanılabilir:
 - Daha çok etki olacak alanlar
 - Yerel otoritenin daha çok hareket imkanı olan alanlar
 - Güçlü paydaşlar olan alanlar

■ Ajansın rolü ne olabilir?

- Stratejik önceliklendirme
- İşbirliği platformu ve convener
- Girişimcinin kendisi yerine birçok girişimciyi destekleyecek yatay projelere destekler
- Mümkün olan en çok paydaşın katılacağı projelere destek

Faaliyet önerileri

- Paydaş platformları
 - Yerel Girişimcilik Konseyi
 - ABD örnek şehirler ekosistem tetkik gezisi
- Hızlı adımlar
 - Start-up Weekend
 - Uluslararası girişimcilik delegasyonu
 - Yerel medya çalıştayları
- Kurumsal mekanizmalar
 - Bölgesel kapsayıcı iş planı yarışması
 - Melek yatırımcı eğitimleri ve melek yatırımcı ağlarının geliştirilmesi
 - Üniversitelerde girişimcilik eğitimi (TÜBİTAK)

Finansmanda yeni yaklaşımlar

- Kamu hibelerinde merkezilik (İstanbul – Ankara)
 - Teknogirişim: %70, TÜBİTAK 1507: %60
 - Yerel destekler? Ajans?
- Girişim sermayesi
 - Sadece İstanbul
 - Yerel destekler? Ajans?
 - Kalkınma Bakanlığı'nın bölgesel girişim sermayesi inisiyatifi
- Melek yatırımcılık (Bireysel katılım sermayesi)
 - Yerel ağlar geliştirilmesi
- Etki yatırımı (impact investing): Ajanslar için yeni bir hedef
 - 2011: 200 fonda 1,5 milyar dolarlık küresel hacim
 - 2012: 400 milyar – 1 trilyon dolar hacim beklentisi
 - Aile ofisleri, uluslararası vakıflar, girişim sermayesi fonları,
 - Türk diasporası?